

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж1 1632/24
12.9.2024.године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Гордане Тошић, председника већа, Љиљане Милосављевић и Милице Аксентијевић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Давор Јевремовић, адвокат из Београда, ул. Проте Ђурића бр.2, против туженог Акционарског друштва "Електропривреда Србије" Београд, са седиштем у Београду, ул. Балканска бр.13, ради накнаде нематеријалне штете, одлучујући о жалби туженог, изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П1 620/22 од 1.11.2023. године, у седници већа одржаној дана 12.9.2024.године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П1 620/22 од 1.11.2023. године у ставу првом и трећем изреке.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 620/22 од 1.11.2023. године, ставом првим изреке обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете исплати и то: по основу претрпљених физичких болова износ од 100.000,00 динара, по основу претрпљеног страха износ од 80.000,00 динара и по основу претрпљених душевних болова због наружености износ од 50.000,00 динара, све са законском затезном каматом почев од 1.11.2023. године, као дана пресуђења, до исплате. Ставом другим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца у делу којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да преко досуђених износа ставом првим изреке исплати тужиоцу и то: по основу претрпљених физичких болова преко досуђеног износа од 100.000,00 динара, до траженог износа од 200.000,00 динара, за износ од 100.000,00 динара, по основу претрпљеног страха преко досуђеног износа од 80.000,00 динара, до траженог износа од 150.000,00 динара, за износ од 70.000,00

динара и по основу претрпљених душевних болова због наружености преко досуђеног износа од 50.000,00 динара, до траженог износа од 100.000,00 динара, за износ од 50.000,00 динара, све са законском затезном каматом почев од 1.11.2023. године, као дана пресуђења, до исплате. Ставом трећим изреке обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 283.700,00 динара.

Против наведене пресуде тужени је благовремено изјавио жалбу, побијајући пресуду у ставу првом и трећем изреке, како то произлази из садржине жалбе, из свих законом предвиђених разлога.

Испитујући правилност и законитост ожалбене пресуде, у побијаном делу, у границама овлашћења прописаних чланом 386. Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, бр.72/11...18/20), Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба туженог неоснована.

У поступку доношења ожалбене пресуде, у потврђеном делу, нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 1, 2, 3, 5, 7. и 9. Закона о парничном поступку, на које другостепени суд пази по службеној дужности, нити друге битне повреде одредаба парничног поступка на које се указује у жалби.

Према чињеничном стању, утврђеном у поступку пред првостепеним судом, тужилац је у радном односу код туженог по основу уговора о раду од 1.2.2007. године, на радном месту самосталног електромонтера за одржавање ММ. Тужиоцу је дана 2.12.2017. године издат радни налог, у складу са којим је требало да изврши проверу исправности мерног места на адреси у ... у улици ... Дана 5.12.2017. године, приликом извршавања радног налога, тужилац је претрпео повреду на раду услед хаварије на радном месту. Критичном приликом тужилац је почео да скида поклопац са бројила, када је дошло до експлозије услед кратког споја код додира проводника за управљање другом тарифом са деловима под напоном. Тужилац је приликом извршења радног задатка носио радно одело, ципеле и заштитне рукавице, а није носио визир са заштитном маском, који, иако спада у ХТЗ опрему монтера, није задужио код туженог послодавца. Том приликом није био искључен прекидач мерног ормара стамбене зграде. Тужилац је задобио повреде и то опекотине другог степена лица, браде и кажипрста леве шаке које се квалификују као лака телесна повреда. У тренутку повређивања трпео је болове јаког интензитета 1 минут, болове средњег интензитета 7 дана, а наредних 7 дана болове слабог интензитета. Приликом повређивања тужилац је доживео примарни страх високог интензитета у трајању од 2 минута, секундарни страх високог интензитета у трајању од 1 сат, страх средњег интензитета месец дана, а након тога 2 недеље страх слабог интензитета. Код тужиоца није дошло до умањења животне активности, а заостала је видљива естетска промена благог степена која се огледа у различитој обојености дела коже лица и браде отечене регије и која је видљива када је брада обријана. Тужиоцу је у вансудском поступку од компаније “Дунав осигурање”, по основу одштетног захтева, исплаћено 100.000,00 динара према утврђеном проценту трајног инвалидитета од 5%.

На основу утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да постоји одговорност туженог за насталу штету по основу члана 164. Закона о раду у вези са

чланом 174. Закона о облигационим односима, с обзиром на то да бројило представља опасну ствар, а тужени није оборио претпоставку узрочности из члана 173. Закона о облигационим односима, нити је у смислу члана 177. Закона о облигационим односима доказао да је штета настала искључивом радњом оштећеника или трећег лица, коју он није могао предвидети и чије последице није могао избећи или отклонити, јер је, у погледу околности да ли је тужилац био дужан да пре обављања радног задатка искључи прекидач мерног ормара стамбене зграде, прихватио исказ тужиоца у делу у коме је навео да када се ради о замени бројила, искључује се напон и бројила се мењају у безнапонском стању, а да се провере исправности бројила врши под напоном, те да је тужилац у конкретном случају имао налог за проверу исправности мерног места. Такође, тужени није доказао да је повреда тужиоца настала због неуобичајених и непредвидивих околности које су изван контроле послодавца или због изузетних догађаја чија се последица упркос свим настојањима није могао избећи. Првостепени суд је оценио да тужиоцу није била обезбеђена адекватна ХТЗ опрема, с обзиром на то да је био опремљен само радним оделом и заштитним рукавицама, а да тужени није доказао да је у службеном аутомобилу постојао шлем и визир, па сходно томе не постоји допринос тужиоца настанку штете у смислу члана 192. у вези са чланом 205. Закона о облигационим односима. Висину правичне накнаде нематеријалне штете првостепени суд је одмерио применом члана 200. Закона о облигационим односима и члана 232. Закона о парничном поступку, па је донео одлуку као у ставу првом изреке побијане пресуде. На досуђене износе тужиоцу је у складу са чланом 277. Закона о облигационим односима досуђена и законска затезна камата почев од дана пресуђења, до исплате.

На потпуно и правилно утврђено чињенично стање, првостепени суд је правилно применио материјално право, дајући за своју одлуку јасне и потпуне разлоге, које у свему прихвата и другостепени суд.

Према одредби члана 164. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/2005...75/2014), ако запослени претрпи повреду или штету на раду или у вези са радом, послодавац је дужан да му накнади штету, у складу са законом и општим актом. Под повредом на раду подразумева се повреда која је узрочно везана за обављање послова и задатака повређеног радника, при чему одговорност послодавца за накнаду штете запосленом због повреде на раду у смислу члана 164. Закона о раду зависи од основа и услова одговорности. Услов одговорности је кривица послодавца за штетну радњу или пропуштање предузимања радње, ризик од опасне ствари чији је ималац послодавац, или ризик од опасне делатности којом се послодавац бави.

У конкретном случају, штета коју је тужилац претрпео услед повреде критичном приликом, последично је везана за обављање делатности туженог, која носи повећан ризик, а која је у конкретном случају била манифестована експлозијом на бројилу мерног места, што представља повећану опасност за онога ко обавља такву врсту посла и радних задатака. Супротно наводима жалбе туженог, у конкретном случају тужени је организатор делатности, односно обављања посла и задатака тужичевог радног места, који по свим својствима носе појачан ризик од повређивања, те је за насталу штету у смислу одредбе члана 173. и 174. Закона о облигационим односима, одговоран тужени по правилима објективне одговорности, односно без обзира на кривицу. С тога, наводи

туженог којима указује на поделу надлежности оператора дистрибутивног система и снабдевача, односно поделу послова и надлежности “Електродистрибуције Србије” и туженог су без утицаја на другачију одлуку другостепеног суда, имајући у виду да је тужилац имао закључен уговор о раду са туженим и да је до повреде дошло у извршењу радног задатка за потребе туженог.

Одредбом члана 177. став 1. и 2. Закона о облигационим односима, предвиђено је да се ималац ослобађа одговорности ако докаже да штета потиче од неког узрока који се налазио ван ствари, а чије се дејство није могло предвидети, ни избећи или отклонити, као и ако докаже да је штета настала искључиво радњом оштећеника или трећег лица, коју он није могао предвидети и чије последице није могао избећи или отклонити. Имајући у виду резултат спроведеног доказног поступка, у конкретном случају тужени није доказао да је штета настала искључиво радњом оштећеника или трећег лица, односно да потиче од неког узрока који се налазио ван ствари, а чије се дејство није могло предвидети, избећи или отклонити, због чега супротно наводима жалбе нема основа за искључење одговорности туженог за штету.

Наиме, радни задатак по начину обављања и условима радне средине, у којој запослени радник проверава исправност мерног места, које подразумева скидања поклопца на бројилу, без одговарајуће заштите запосленог, јер тужени тужиоцу критичном приликом није ставио на располагање шлем са визиром, по уверењу другостепеног суда, носио је појачан ризик од повређивања, који је за туженог као организатора те делатности био предвидив.

Без утицаја су наводи жалбе којима се указује да је тужилац критичном приликом требао да искључи прекидач мерног места стамбене зграде, јер тужени током поступка није пружио доказе да је за обављање конкретног задатка провере исправности бројила наведено искључење било изричито предвиђено, због чега тужени није оборио претпоставку узрочности опасне делатности и настале штете у смислу члана 173. Закона о облигационим односима, чиме је остварен основ одговорности туженог у смислу члана 174. Закона о облигационим односима, како је правилно закључио и првостепени суд у ожалбеној пресуди.

Такође, цењени су наводи жалбе туженог којима се указује да у поступку доношења ожалбене пресуде није правилно вреднован допринос тужиоца сопственом повређивању, указивањем на постојање искључиве кривице тужиоца сопственом повређивању, али налази да ти наводи жалбе нису основани. Тачан је навод жалбе да је тужилац био упознат са врстама ризика на пословима које обавља и да је био оспособљен за безбедан и здрав рад, али ове околности нису саме по себи довољне да би обориле претпоставку узрочности из члана 173. Закона о облигационим односима, јер наводи жалбе туженог којима се указује да је неопрезност тужиоца била искључиви узрок штете нема покриће у доказима које је тужени приложио и предложио у току поступка, у смислу одредбе члана 231. Закона о парничном поступку.

Супротно наводима жалбе туженог, правилан је закључак првостепеног суда да не постоји допринос тужиоца настанку повређивања, јер у његовом поступању није било пропуста, радне задатке је обављао по радном налогу и са дужном пажњом, те

тужилац није предузео било какву радњу којом би штета настала или имала већи обим.

Такође, по оцени другостепеног суда, првостепени суд је правилном применом одредбе члана 200. Закона о облигационим односима, одмерио висину правичне новчане накнаде нематеријалне штете по свим траженим видовима, узимајући у обзир јачину физичких болова и страха и њихово трајање, као и утврђену чињеницу да је код тужиоца услед повреде дошло до естетске промене благог степена, правилно оценивши да одмерени износи представљају реалну и правичну новчану накнаду на основу које тужилац може успоставити психичку равнотежу и сатисфакцију.

Како се ни осталим наводима жалбе туженог не доводе у сумњу правилност и законитост побијане пресуде у ставу првом изреке, то је у том делу потврђена, како у погледу главног потраживања, тако и у погледу законске затезне камате, јер су у том делу правилно примењене одредбе члана 277. став 1. и члана 324. став 1. Закона о облигационим односима.

Потврђена је и одлука о трошковима парничног поступка, садржана у ставу трећем изреке побијане пресуде, јер је донета правилном применом одредаба чланова 153. и 154. Закона о парничном поступку, а жалба у овом делу не даје посебне разлоге.

Туженом не припада накнада трошкова другостепеног поступка, јер није успео у поступку по изјављеној жалби.

Из изнетих разлога, Апелациони суд у Београду је применом одредбе члана 390, 401. тачка 2. и 165. став 1. Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС” бр.72/11...18/20), одлучио као у изреци ове пресуде.

**Председник већа-судија
Гордана Тошић,с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић**